

414.

Na osnovu člana 33 stav 7 tačka 13 Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", broj 28/25) i člana 15 tačka 3 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 135/21, 8/24 i 96/24), Odbor Agencije na sjednici od 1. aprila 2025. godine donio je

PRAVILA

ZA IZRADU I PRAĆENJE REALIZACIJE PLANOVA RAZVOJA I INVESTICIONIH PLANOVA DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

("Službeni list Crne Gore", br. 035/25 od 02.04.2025)

NAPOMENA IZDAVAČA:

Tekst propisa je preuzet iz elektronskog izdanja Službenog lista Crne Gore br. 35 od 02.04.2025. godine, objavljenog na sajtu Službenog lista 04.04.2025. godine.

Tačan broj strane i datum objavljivanja pomenutog Službenog lista biće ažuriran po objavljivanju njegove štampane forme.

Predmet

Član 1

Ovim pravilima utvrđuje se sadržaj, način i postupak izrade i sprovođenja javne rasprave, kao i postupak davanja saglasnosti i način praćenja realizacije desetogodišnjeg plana razvoja distributivnog sistema električne energije (u daljem tekstu: plan razvoja) i investicionog plana operatora distributivnog sistema električne energije za period koji odgovara dužini regulatornog perioda (u daljem tekstu: investicioni plan).

Utvrđivanje i dostavljanje plana razvoja i investicionog plana

Član 2

Operator distributivnog sistema (u daljem tekstu: operator) na osnovu neposrednog i stalnog praćenja rada sistema i sagledavanja trenda potreba, kao i podataka i informacija dobijenih od relevantnih subjekata, utvrđuje plan razvoja i investicioni plan i dostavlja ih Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija) na davanje saglasnosti.

Metodološki pristup

Član 3

Metodološki pristup planiranja distributivnog sistema podrazumijeva:

- 1) identifikaciju ciljeva razvoja distributivnog sistema;
- 2) analiziranje dokumenata i zahtjeva od uticaja na plan razvoja iz člana 5 ovih pravila;
- 3) identifikaciju investicija za postizanje ciljeva razvoja;
- 4) primjenu tehničkih i ekonomskih kriterijuma za odabir investicija; i
- 5) sagledavanje rezultata koji bi se postigli realizacijom odabranih investicija sadržanih u investicionom planu.

Cilj plana razvoja

Član 4

- (1) Plan razvoja ima za cilj da detaljno prikaže stanje distributivnog sistema električne energije u Crnoj Gori u godini koja prethodi planskom periodu i utvrdi smjernice za njegov razvoj u skladu sa potrebama korisnika sistema.
- (2) Plan razvoja utemeljen je na postojećoj i planiranoj distribuiranoj proizvodnji i opterećenju sistema i sadrži mjere koje garantuju sposobnost sistema da zadovolji potrebe za distribucijom električne energije i dugoročnu sigurnost snabdijevanja.

Izrada plana razvoja

Član 5

Prilikom izrade plana razvoja, operator je dužan da uzme u obzir:

- 1) Nacionalni energetske i klimatski plan;
- 2) lokalne energetske planove;
- 3) prostorno-planske dokumente;
- 4) plan razvoja prenosnog sistema električne energije;
- 5) nesmetani razvoj tržišta električne energije;
- 6) potrebe razvoja distributivnog sistema električne energije;
- 7) opterećenje i pouzdanost distributivnog sistema električne energije;
- 8) obezbjeđenje potrebnih uslova za priključenje novih potrošačkih i proizvodnih objekata električne energije;
- 9) uticaj povećanja energetske efikasnosti;
- 10) smanjenje gubitaka u sistemu i poboljšanje kvaliteta usluge;
- 11) tehničke i ekonomske kriterijume; i
- 12) društvenu prihvatljivost (uticaj na okolinu, javnu bezbjednost i javno zdravlje).

Sadržaj plana razvoja

Član 6

Plan razvoja naročito sadrži:

- 1) razrađen metodološki pristup za izradu plana razvoja iz člana 3 ovih pravila i ciljeve plana razvoja;
- 2) prognozu potrošnje i proizvodnje električne energije, i to za posljednju godinu prvog regulatornog perioda i posljednju godinu perioda na koji se plan odnosi;
- 3) pregled potreba distributivnog konzuma po tačkama priključenja na prenosni sistem električne energije;
- 4) pregled distributivnog sistema električne energije po naponskim nivoima i stanja u kojem se nalazi;
- 5) geografski prikaz ukupno raspoloživih snaga po tačkama u sistemu slobodnih za priključenje novih korisnika (AGTC) na 35 kV nivo, ako je to moguće;
- 6) analizu distributivnog sistema koju čine:
 - a) analiza opterećenosti elemenata sistema koja se izrađuje sa preciznošću potrebnom za procjenu neophodnosti investicija;
 - b) analiza tokova snaga i naponsko reaktivnih prilika za elemente sistema na 35 kV naponskom nivou, kao i za elemente na drugim naponskim nivoima gdje je to primjenljivo i potrebno za procjenu neophodnosti investicija;
 - c) analiza pouzdanosti sistema i kvaliteta isporuke električne energije koja se izrađuje sa preciznošću potrebnom za procjenu neophodnosti investicija;
 - d) procjena uticaja neisporučene električne energije;
 - e) procjena pokazatelja kvaliteta isporuke električne energije;
 - f) analiza gubitaka električne energije; i
- 7) pregled kategorija investicija, i to:
 - a) investicije koje se odnose na izgradnju nove i intervencije na postojećoj elektrodistributivnoj infrastrukturi; i
 - b) ostala neophodna ulaganja.

Tehnički i ekonomski kriterijumi za odabir investicija

Član 7

- (1) Tehnički kriterijumi iz člana 3 tačka 4 ovih pravila obuhvataju zahtjeve i ograničenja koji proizilaze iz pravila koja uređuju rad distributivnog sistema i odnose se na rad sistema u normalnim, kao i otežanim pogonskim uslovima.
- (2) Ekonomski kriterijumi iz člana 3 tačka 4 ovih pravila su:

- 1) kriterijum minimalnih troškova za postizanje ciljeva plana razvoja; i
 - 2) kriterijum uticaja na ukupne troškove poslovanja.
- (3) Kriterijumi iz stava 2 ovog člana primjenjuju se prilikom pripreme i izbora tehničkog rješenja na način da se između mogućih tehničkih rješenja (varijantna rješenja), koja ispunjavaju ciljeve plana razvoja, zahtjeve i ograničenja, izabere rješenje koje:
- 1) za postizanje ciljeva plana razvoja prouzrokuje minimalne troškove investicije; i
 - 2) omogućava umanjivanje ukupnih troškova poslovanja operatora ili, ako to nije moguće, prouzrokuje najmanje uvećanje ovih troškova.

Sprovođenje javne rasprave

Član 8

- (1) O planu razvoja operator je dužan da sprovede javnu raspravu.
- (2) Javna rasprava iz stava 1 ovog člana sprovodi se dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku.
- (3) Javna rasprava iz stava 1 ovog člana počinje danom objavljivanja, na internet stranici operatora, javnog poziva zainteresovanoj javnosti da se uključi u javnu raspravu, i traje najmanje 20 dana.
- (4) Uz javni poziv iz stava 3 ovog člana objavljuje se tekst plana razvoja.
- (5) Nakon završetka javne rasprave operator sačinjava izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi, koji objavljuje na svojoj internet stranici, u roku od 15 dana od isteka vremena trajanja javne rasprave iz stava 3 ovog člana.
- (6) Izvještaj iz stava 5 ovog člana sadrži: vrijeme trajanja javne rasprave; podatke o ovlašćenim predstavnicima operatora koji su učestvovali u javnoj raspravi, podatke o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi; rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima za njihovo prihvatanje, odnosno neprihvatanje, mjesto i datum sačinjavanja izvještaja i potpis ovlašćenog lica.

Rok za dostavljanje i uslovi za davanje saglasnosti na plan razvoja

Član 9

- (1) Operator je dužan da utvrdi plan razvoja distributivnog sistema i dostavi ga Agenciji na davanje saglasnosti, sa izvještajem iz člana 8 stav 5 ovih pravila, najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda.
- (2) Agencija daje saglasnost na plan razvoja ako:
 - 1) je sačinjen u skladu sa čl. 4 i 5 ovih pravila; i
 - 2) sadrži elemente iz člana 6 ovih pravila.

Sadržaj investicionog plana

Član 10

- (1) Investicioni plan naročito sadrži:
 - 1) pravni okvir za donošenje investicionog plana;
 - 2) kategorije neophodnih investicija u planskom periodu;
 - 3) tehno-ekonomsku analizu za svaku investiciju pojedinačno koja ima vrijednost veću od 200.000 EUR na koju:
 - a) nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i
 - b) je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat; i
 - 4) plan investiranja.
- (2) Investicije sadržane u investicionom planu iz stava 1 ovog člana klasifikuju se kao:
 - 1) projekti, odnosno pojedinačne investicije,
 - 2) programi koji sadrže više pojedinačnih investicija koje ne moraju biti fizički direktno povezane i čija koordinisana realizacija doprinosi ostvarenju ciljeva razvoja distributivnog sistema.
- (3) Operator je dužan da investicioni plan iz stava 1 ovog člana sačini u skladu sa Prilogom 1 ovih pravila.
- (4) Redosljed investicija u investicionom planu iz stava 1 ovog člana određuje operator vodeći računa o prioritetu.

- (5) Investicioni plan iz stava 1 ovog člana može da sadrži planirana sredstva, namijenjena za realizaciju investicija koje nije moguće predvidjeti u momentu izrade plana, za čiju realizaciju se može javiti potreba tokom planskog perioda usljed nepredviđenih okolnosti (havarije, nepredviđene izgradnje objekata koji priključuju na distributivni sistem i dr.).
- (6) Sredstva iz stava 5 ovog člana (contingency plan) mogu se planirati u iznosu koji ne može biti veći od prosječne vrijednosti investicija koje su realizovane usljed nepredviđenih okolnosti u tri godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti na investicioni plan.
- (7) Operator je dužan da dostavi obrazloženje predloženog iznosa sredstava iz stava 6 ovog člana i podatke o investicijama koje su realizovane usljed nepredviđenih okolnosti u tri godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti na investicioni plan.
- (8) Iznos iz stava 6 ovog člana ne uključuje se u regulatornu osnovu sredstava do stavljanja osnovnih sredstava u funkciju.
- (9) Uz investicioni plan iz stava 1 ovog člana dostavljaju se amortizacioni plan za osnovna sredstva koja će biti izgrađena i program otkupa infrastrukture.

Rok za dostavljanje i uslovi za davanje saglasnosti na investicioni plan

Član 11

- (1) Operator je dužan da utvrdi investicioni plan i dostavi ga Agenciji na davanje saglasnosti, zajedno sa planom razvoja, najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda.
- (2) Agencija daje saglasnost na investicioni plan ako:
 - 1) je usklađen sa planom razvoja;
 - 2) su ispunjeni kriterijumi iz člana 7 ovih pravila;
 - 3) je ispunjen uslov iz člana 10 stav 6 ovih pravila; i
 - 4) je sačinjen u skladu sa Prilogom 1 ovih pravila.

Ažuriranje plana razvoja

Član 12

- (1) Operator, u slučaju potrebe, ažurira plan razvoja na način što uključuje promjene nastale iz objektivnih razloga.
- (2) Ako se plan razvoja ažurira u toku regulatornog perioda, operator je dužan da Agenciji dostavi ažurirani plan razvoja najkasnije do 1. septembra godine koja prethodi prvoj godini perioda na koji se ažuriranje odnosi.
- (3) Na ažurirani plan razvoja shodno se primjenjuju odredbe čl. 2 do 6, člana 8 i člana 9 stav 2 ovih pravila.

Ažuriranje investicionog plana

Član 13

- (1) Operator, u slučaju potrebe, ažurira investicioni plan na način što:
 - 1) uključuje promjene nastale iz objektivnih razloga; i
 - 2) razrađuje dinamiku realizacije investicija po godinama do kraja regulatornog perioda, za svaku investiciju pojedinačno.
- (2) Operator može da ažurira investicioni plan, bez obaveze ažuriranja plana razvoja, ako promjene u investicionom planu ne iziskuju promjene u planu razvoja.
- (3) Operator je dužan da, najkasnije do 1. septembra godine koja prethodi prvoj godini perioda na koji se ažuriranje odnosi, dostavi Agenciji na davanje saglasnosti:
 - a) ažurirani investicioni plan, zajedno sa ažuriranim planom razvoja, ako se ažuriraju i investicioni plan i plan razvoja;
 - b) ažurirani investicioni plan ako se ažurira samo investicioni plan.
- (4) Na ažurirani investicioni plan iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 2, 3, 7 i 10 i člana 11 stav 2 ovih pravila.

Praćenje realizacije investicionog plana

Član 14

- (1) Agencija prati realizaciju investicionog plana na osnovu izvještaja o realizaciji koji operator dostavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:
 - 1) ciljeve postignute investicionim ulaganjima;
 - 2) stepen realizacije investicija na godišnjem nivou;
 - 3) poređenje planiranih sa utrošenim sredstvima;
 - 4) podatke o izvorima finansiranja investicija;
 - 5) obrazloženje za odstupanja u pogledu planirane dinamike realizacije investicija, vrijednosti investicija i postignutih ciljeva i efekata;
 - 6) informaciju o realizovanim investicijama iz člana 10 stav 5 ovih pravila, koja obuhvata identifikaciju osnovnih sredstava, njihovu vrijednost, godinu puštanja sredstva u funkciju, obrazloženje nepredviđenih okolnosti usljed kojih investiciju nije bilo moguće planirati, i razloge zbog kojih je investiciju bilo neophodno realizovati; i
 - 7) procjenu potrebe ažuriranja plana razvoja i/ili investicionog plana.
- (3) Elementi izvještaja iz stava 2 tač. 2 do 6 ovog člana dostavljaju se za svaku investiciju pojedinačno.
- (4) Program iz člana 10 stav 2 tačka 2 ovih pravila, koji je odobren kao višegodišnja investicija, u pogledu praćenja realizacije tretira se kao niz jednogodišnjih investicija.

Ažurirani plan razvoja distributivnog sistema za period 2023-2032. godine

Član 15

- (1) Operator je dužan da utvrdi ažurirani plan razvoja distributivnog sistema za period 2023-2032. godine i dostavi ga Agenciji na davanje saglasnosti, sa izvještajem sa javne rasprave, najkasnije do 1. juna 2025. godine.
- (2) Ažuriranje plana razvoja iz stava 1 ovog člana vrši se za period 2026-2032. godina.
- (3) Na ažurirani plan razvoja iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 2 do 6, člana 8 i člana 9 stav 2 ovih pravila.
- (4) Izuzetno od člana 6 tačka 2 ovih pravila, plan iz stava 1 ovog člana sadrži prognozu potrošnje i proizvodnje električne energije za 2026. i 2032. godinu.

Investicioni plan za 2026. godinu

Član 16

- (1) Uz ažurirani plan razvoja distributivnog sistema iz člana 15 stav 1 ovih pravila, operator je dužan da najkasnije do 1. juna 2025. godine dostavi Agenciji na davanje saglasnosti i investicioni plan za 2026. godinu.
- (2) Na investicioni plan iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 2, 3, 7 i 10 ovih pravila.
- (3) Izuzetno od člana 10 stav 3 ovih pravila, operator je dužan da investicioni plan za 2026. godinu sačini u skladu sa Prilogom 2 ovih pravila.
- (4) Agencija daje saglasnost na investicioni plan iz stava 1 ovog člana ako:
 - 1) je usklađen sa ažuriranim planom razvoja iz člana 15 stav 1 ovih pravila;
 - 2) su ispunjeni kriterijumi iz člana 7 ovih pravila;
 - 3) je ispunjen uslov iz člana 10 stav 6 ovih pravila; i
 - 4) je sačinjen u skladu sa Prilogom 2 ovih pravila.

Primjena strateških dokumenata

Član 17

Izuzetno od odredbi člana 5 tač. 1 i 2 ovih pravila, do donošenja Nacionalnog energetskog i klimatskog plana i novih lokalnih energetske planova primjenjivaće se Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine.

Prilozi

Član 18

Prilozi 1 i 2 sastavni su dio ovih pravila.

Prestanak važenja

Član 19

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila za izradu i praćenje realizacije desetogodišnjih planova razvoja distributivnog sistema električne energije ("Službeni list CG", broj 51/21).

Stupanje na snagu

Član 20

Ova pravila stupaju na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 25/673-8

Podgorica, 1. aprila 2025. godine

Predsjednik Odbora,

Branislav Prelević, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.

AŽURIRANI/INVESTICIONI PLAN

CEDIS-a

PERIOD GGGG-GGGG

dd. mm. gggg. godine

SADRŽAJ

...

LISTA TABELA

...

LISTA GRAFIKA

...

LISTA SLIKA

...

PREGLED SKRAĆENICA

...

1. PRAVNI OKVIR ZA DONOŠENJE INVESTICIONOG PLANA [preporučuje se da bude do 250 riječi]

...

2. KATEGORIJE NEOPHODNIH INVESTICIJA U PLANSKOM PERIODU [preporučuje se da bude do 500 riječi]

✓ *Pored investicija koje se odnose na izgradnju nove ili intervencije na postojećoj elektrodistributivnoj infrastrukturi, navesti i kategorije ostalih neophodnih ulaganja (poput: telekomunikacione infrastrukture), kojima pripadaju investicije prikazane u investicionom planu, a koje su prikazane u planu razvoja*

...

3. TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE [ovo poglavlje čine samo šabloni tehno-ekonomske analize za svaku od investicija koja ima vrijednost veću od 200.000 EUR]

✓ *Tehno-ekonomska analiza se dostavlja u šablonu koji slijedi za svaku investiciju pojedinačno koja ima vrijednost veću od 200.000 EUR, a na koju:*

- *nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i*
- *je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat.*

ŠABLON TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE ZA INVESTICIJE

NAZIV INVESTICIJE		
<i>(naziv investicije)</i>		
OPIS TEHNIČKOG RJEŠENJA [preporučuje se da bude do 400 riječi]		
<i>(tekst)</i>		
IDENTIFIKACIONI BROJ INVESTICIJE	GEOGRAFSKI PRIKAZ (opciono)	
<i>(broj)</i>	<i>(dio) elektrodistributivnog sistema sa prikazom planirane infrastrukture [jpg. /png.]</i>	
POČETAK IZGRADNJE		
KRAJ IZGRADNJE		
<i>(gggg)</i>		
<i>(gggg)</i>		
☐ Projekat		
☐ Program		
<i>(pojasniti zašto je Program - preporučuje se da bude do 200 riječi)</i>		
KATEGORIJA INVESTICIJE		
<i>(taksativno navesti kategoriju iz poglavlja 2)</i>		
CILJ(EVI) ČIJEM OSTVARENJU INVESTICIJA DOPRINOSI		
<i>(taksativno navesti ciljeve) [preporučuje se da bude do 100 riječi]</i>		

KORISTI	
K1 Izbjegnuti troškovi poslovanja ¹ [€/godina]	
K2 Povezanost sa drugim investicijama (odobrenim/realizovanim) [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K3 Ispunjenje zakonskih obaveza [preporučuje da bude do 200 riječi]	
K4 Promjene u emisiji CO ₂ ² [t/godina]	
K5 Promjena gubitaka u dijelu mreže koja je galvanski povezana [MWh/godina]	
K6 Integracija OIE [MW] i [MWh/godina]	
K7 Izbjegavanje/odgađanje intervencija na postojećim elementima [€]	
K8 Unapređenje kvaliteta isporuke električne energije (na nivou regiona/pripadajućeg konzuma) ³ [ΔSAIDI] i [ΔSAIFI]	
TROŠKOVI	
T1 CAPEX ⁴ [€]	
T2 OPEX ⁵ [€/godina]	

¹ Termin definisan metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije.

² opciono

³ Samo za investicije na 35 kV mreži.

⁴ Kapitalni izdaci neophodni za realizaciju investicije u skladu sa zakonom.

⁵ Troškovi poslovanja za energetske djelatnosti utvrđeni metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije

4. PLAN INVESTIRANJA [ovo poglavlje čini samo šablon za plan investiranja]

✓ *Dinamika realizacije investicija u (ažuriranom) investicionom planu se razrađuje počevši od godine nakon podnošenja (ažuriranog) investicionog plana Agenciji na davanje saglasnosti do kraja planskog perioda*

ŠABLON PLANA INVESTIRANJA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
REDNI BROJ	I B	PROGRAM/ PROJEKAT	NOVA INVESTICIJA / INVESTICIJA NA KOJU JE VEĆ DATA SAGLASNOST ⁶ / INVESTICIJA NA KOJU JE DATA SAGLASNOST A KOJOJ JE PROMIJENJEN TEHNIČKI OBUHVAT	NAZIV INVESTICIJE	OPIS INVESTICIJE ⁷	CILJ INVESTICIJE ⁷	REALIZOVANO DO KRAJA <i>gggg</i> ⁸ [e]	PLAN ZA <i>gggg</i> ⁹ [e]	PLAN ZA <i>gggg</i> ¹⁰ [e]	PLAN ZA <i>gggg</i> ¹¹ [e]	UKUPNA VRIJEDNOST INVESTICIJE [ke]	IZVORI FINANSIRANJA	GODINA POČETKA REALIZACIJE	GODINA KRAJA REALIZACIJE
1														
...														
N														
NEPREDVIĐENE INTERVENCIJE (CONTINGENCY PLAN) ¹²														
UKUPNO														

⁶ Investicija na koju je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojoj nije promijenjen tehnički obuhvat.

⁷ Ne popunjava se za investicije na koje je Agencija dala saglasnost u postupcima okončanim do 31.12.2024. godine

⁸ godina koja prethodi godini podnošenja (Ažuriranog) investicionog plana Agenciji na saglasnost

⁹ prva godina planskog perioda

¹⁰ druga godina planskog perioda

¹¹ treća godina planskog perioda

¹² Uz Tabelu dostaviti obrazloženje i podatke u skladu sa članom 10 stav 7 ovih pravila.

DODATAK 1: AMORTIZACIONI PLAN ZA OSNOVNA SREDSTVA KOJA ĆE BITI IZGRAĐENA

DODATAK 2: PROGRAM OTKUPA INFRASTRUKTURE ZA PERIOD GGGG–GGGG

INVESTICIONI PLAN
CEDIS-a
ZA 2026. GODINU

dd. mm. gggg. godine

SADRŽAJ

...

LISTA TABELA

...

LISTA GRAFIKA

...

LISTA SLIKA

...

PREGLED SKRAĆENICA

...

1. PRAVNI OKVIR ZA DONOŠENJE INVESTICIONOG PLANA [preporučuje se da bude do 250 riječi]

...

2. KATEGORIJE NEOPHODNIH INVESTICIJA U 2026. GODINI [preporučuje se da bude do 500 riječi]

- ✓ *Pored investicija koje se odnose na izgradnju nove ili intervencije na postojećoj elektrodistributivnoj infrastrukturi, navesti i kategorije ostalih neophodnih ulaganja (poput: telekomunikacione infrastrukture), kojima pripadaju investicije prikazane u investicionom planu, a koje su prikazane u planu razvoja*

...

3. TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE [ovo poglavlje čine samo šabloni tehno-ekonomske analize za svaku od investicija koja ima vrijednost veću od 200.000 EUR]

- ✓ *Tehno-ekonomska analiza se dostavlja u šablonu koji slijedi za svaku investiciju pojedinačno koja ima vrijednost veću od 200.000 EUR, a na koju:*
 - *nije data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i*
 - *je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojima je promijenjen tehnički obuhvat.*

ŠABLON TEHNO-EKONOMSKE ANALIZE ZA INVESTICIJE

NAZIV INVESTICIJE		
<i>(naziv investicije)</i>		
OPIS TEHNIČKOG RJEŠENJA [preporučuje se da bude do 400 riječi]		
<i>(tekst)</i>		
IDENTIFIKACIONI BROJ INVESTICIJE	GEOGRAFSKI PRIKAZ (opciono)	
<i>(broj)</i>	<i>(dio) elektrodistributivnog sistema sa prikazom planirane infrastrukture [jpg. /png.]</i>	
POČETAK IZGRADNJE		
<i>(gggg)</i>		
☐ Projekat		
☐ Program		
<i>(pojasniti zašto je Program - preporučuje se da bude do 200 riječi)</i>		
KATEGORIJA INVESTICIJE		
<i>(taksativno navesti kategoriju iz poglavlja 2)</i>		
CILj(EVI) ČIJEM OSTVARENJU INVESTICIJA DOPRINOSI		
<i>(taksativno navesti ciljeve) [preporučuje</i>		

<i>se da bude do 100 riječi]</i>	
KORISTI	
K1 Izbjegnuti troškovi poslovanja ¹³ [€/godina]	
K2 Povezanost sa drugim investicijama (odobrenim/realizovanim) [preporučuje se da bude do 200 riječi]	
K3 Ispunjenje zakonskih obaveza [preporučuje da bude do 200 riječi]	
K4 Promjene u emisiji CO ₂ ¹⁴ [t/godina]	
K5 Promjena gubitaka u dijelu mreže koja je galvanski povezana [MWh/godina]	
K6 Integracija OIE [MW] i [MWh/godina]	
K7 Izbjegavanje/odgađanje intervencija na postojećim elementima [€]	
K8 Unapređenje kvaliteta isporuke električne energije (na nivou regiona/pripadajućeg konzuma) ¹⁵ [ΔSAIDI] i [ΔSAIFI]	
TROŠKOVI	
T1 CAPEX ¹⁶ [€]	
T2 OPEX ¹⁷ [€/godina]	

¹³ Termin definisan metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije.

¹⁴ opciono

¹⁵ Samo za investicije na 35 kV mreži.

¹⁶ Kapitalni izdaci neophodni za realizaciju investicije u skladu sa zakonom.

¹⁷ Troškovi poslovanja za energetska djelatnost utvrđeni metodologijom kojom se uređuje utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije

4. PLAN INVESTIRANJA [ovo poglavlje čini samo šablon za plan investiranja]

ŠABLON PLANA INVESTIRANJA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
REDNI BROJ	IB	PROGRAM/ PROJEKAT	NOVA INVESTICIJA / INVESTICIJA NA KOJU JE VEĆ DATA SAGLASNOST ¹⁸ / INVESTICIJA NA KOJU JE DATA SAGLASNOST A KOJOJ JE PROMIJENJEN TEHNIČKI OBUHVAT	NAZIV INVESTICIJE	OPIS INVESTICIJE ¹⁹	CILJ INVESTICIJE ¹⁹	REALIZOVANO DO KRAJA 2024. GODINE [€]	PLAN ZA 2026. GODINU [€]	UKUPNA VRIJEDNOST INVESTICIJE [k€]	IZVORI FINANSIRANJA	GODINA POČETKA REALIZACIJE	GODINA KRAJA REALIZACIJE
1												
...												
N												
			NEPREDVIDENE INTERVENCIJE (CONTINGENCY PLAN) ²⁰									
						UKUPNO						

¹⁸ Investicija na koju je data saglasnost Agencije u prethodnim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove, a kojoj nije promijenjen tehnički obuhvat.

¹⁹ Ne popunjava se za investicije na koje je Agencija dala saglasnost u postupcima okončanim do 31.12.2024. godine

²⁰ Uz Tabelu dostaviti obrazloženje i podatke u skladu sa članom 10 stav 7 ovih pravila.

DODATAK 1: AMORTIZACIONI PLAN ZA OSNOVNA SREDSTVA KOJA ĆE BITI IZGRAĐENA

DODATAK 2: PROGRAM OTKUPA INFRASTRUKTURE ZA 2026. GODINU

Broj: 25/673-7

Podgorica, 28.03.2025. godine

**IZVJEŠTAJ O STAVOVIMA PO PRIMJEDBAMA NA NACRT PRAVILA ZA IZRADU I
PRAĆENJE REALIZACIJE PLANOVA RAZVOJA I INVESTICIONIH PLANOVA
DISTRIBUTIVNOG SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE**

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija) je 11. februara 2025. godine na svojoj internet stranici objavila *Nacrt pravila za izradu i praćenje realizacije planova razvoja i investicionih planova distributivnog sistema električne energije* (u daljem tekstu: Nacrt pravila), i pozvala zainteresovana lica da, do 25.02.2025. godine, uzmu učešće u raspravi i dostave primjedbe, predloge i sugestije.

S tim u vezi, „Crnogorski elektrodistributivni sistem“ DOO Podgorica (u daljem tekstu: CEDIS) je dopisom, broj 10-10-5631 od 25.02.2025. godine, u Agenciji zaveden pod brojem 25/673-5 od 25.02.2025. godine, dostavio primjedbe na Nacrt pravila.

1. Primjedba CEDIS

- **Član 10 stav 1 alineja 3 mijenja se na način da glasi:**

“Tehno-ekonomsku analizu za svaku investiciju pojedinačno koja ima vrijednost veću od 200.000 EUR, a na koju nije data saglasnost Agencije u ranijim postupcima davanja saglasnosti na investicione planove; i”

Obrazloženje:

Predlaže se da se izmijeni granični iznos za izradu TEA obrazaca, sa 100,000€ na 200,000€. Smatramo da je predmetni zahtjev opravdan iz razloga što vrijednost od 100,000€ datira iz ranijeg perioda kada je prosječna vrijednost investicije izgradnje TS 10/0,4kV koje čine najveći dio investicionih aktivnosti ODS-a iznosila cca 50,000€. Od 2020. godine ova vrijednost kontinuirano raste, kako usljed promjena na tržištu, tako i usljed novih Zakonskih rješenja o primjeni transformatora sa sniženim gubicima (već je obavezna primjena Faze 2 Pravilnika), te je ¹

REGAGEN Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 96, 81000 Podgorica, **Crna Gora**

T: 00 382 20 229 615. 00 382 20 229 616 F: 00 382 20 229 755 E: regagen@t-com.me www.regagen.co.me

PIB: 02396491 ŽR: 520-34372-70. 510-4171-40. 520-34498-80

poslednjim ažuriranim investicionim planom prosječna vrijednost investicije dostigla iznos od cca 96,000€.

U nastavku je okvirna analitika broja investicija vezanih za izgradnju TS 10/0,4kV za čiju realizaciju i budžetiranje se primjenjuju tipska tehnička rješenja u okviru Investicionih planova ODS-a.

Broj odluke REGAGEN o saglasnosti na Investicioni plan	Broj investicija koje se odnose na izgradnju TS10/0,4kV	Prosječna vrijednost planirane investicije
<i>01 RAE 2012-2014 BR 12/694-56</i>	<i>154</i>	<i>44,069.12</i>
<i>04 RAE 2014-2015 BR 14/1384-5</i>	<i>11</i>	<i>56,121.13</i>
<i>06 RAE 2015 Br 15/637-9</i>	<i>15</i>	<i>49,560.57</i>
<i>07 RAE 2016 BR 15/2588-14</i>	<i>6</i>	<i>52,367.03</i>
<i>08 RAE 2016-II BR 16/11-12</i>	<i>6</i>	<i>26,011.11</i>
<i>09 RAE 2016-III BR 16/1677-7</i>	<i>7</i>	<i>60,360.14</i>
<i>10 RAE 2017-2019 BR 16/2387-8</i>	<i>42</i>	<i>47,744.16</i>
<i>11 RAE 2018-2020 BR 17/2418-15</i>	<i>66</i>	<i>44,759.01</i>
<i>12 RAE 2019-2021 BR 18/2649-9</i>	<i>237</i>	<i>53,923.30</i>
<i>14 RAE 2020-2022 BR 19/3987-3</i>	<i>209</i>	<i>60,282.84</i>
<i>15 RAE 2021-2023 BR 20/2386-14</i>	<i>214</i>	<i>75,630.09</i>
<i>16 RAE 2022-2024 BR 21/3195-10</i>	<i>129</i>	<i>78,019.23</i>
<i>17 RAE 2023-2025 BR 22/1306-23</i>	<i>141</i>	<i>89,899.27</i>
<i>18 RAE 2024-2025 BR 23/3420-10</i>	<i>176</i>	<i>86,610.18</i>
<i>19 RAE 2025 BR 24/3059-12</i>	<i>174</i>	<i>96,471.57</i>
Zbirno	1587	69,523.01

Uvidom u gore navedeno vidi se da je prosječna vrijednost tipskog rješenja u investicionim planovima porasla više nego duplo od kada je usvojena granična vrijednost od 100,000€ za potrebu izrade TEA, te smatramo da je opravdan zahtjev za povećanje vrijednosti ovog iznosa na 200,000€.

STAV AGENCIJE

Primjedba se prihvata. Dodatno, kako bi Agencija imala bolji uvid u postupku davanja saglasnosti na investicioni plan, u tabelama "Plan investiranja" koje su sastavni dio Priloga 1, su dodate nove kolone "Opis investicije" i " Cilj investicije".

2. Primjedba CEDIS

- **Član 10 stav 4** mijenja se na način da glasi:

U slučaju promjene tehničkog obuhvata investicije na koji je Agencija prethodno dala saglasnost, ako je njena vrijednost veća od 200.000 EUR, operator predlaže investiciju pod istim identifikacionim brojem, za istu predlaže TEA, a Planom investiranja predviđa nedostajuća sredstva u odnosu na ranije odobrena, čime ukupnu vrijednost investicije čini vrijednost na koju je Agencija prethodno dala saglasnost i novokandidovana nedostajuća vrijednost.

Obrazloženje:

Predloženi način pribavljanja saglasnosti Agencije na promjene tehničkog obuhvata pojedinih investicija, uz zadržavanje istog ID broja, omogućava preciznije i jasnije praćenje kako planiranih, tako i realizovanih ulaganja vezanih za predmetnu investiciju, uz izbjegavanje potrebe za tretiranjem ranije odobrenih investicionih projekata kao projekata od kojih se odustalo, ako je riječ samo o promjeni tehničkog obuhvata istih.

STAV AGENCIJE

Primjedba se prihvata.

REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU

I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI